

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:

LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre	K. 5.-
Fél évre	" 2.50
Negyed évre	" 1.25
Egyes példány 10 fillert kapható:	
- CHULCZ IGNACZ LAPTULAJDOSNÁL.	

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.

Hirdetések egyezség szerint.

MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON

Szerkesztőségi telefon szám 24.

Kisiparunk jövője.

Ha a gombamódra megjelenő azon cikkeket kísérvük figyelemmel a melyek mind a kisipar kérdésével foglalkoznak, akkor azokra a tapasztalatokra jutunk, hogy mind, halálmadárként jóslatja a kisipar időmultáni végekpen való eltűnését, mert — úgy mond — a nagy tőke, a gyáripár, teljesen kifogja sajátítani a maga számára, az ipar összes fázisait.

A kisipar azonban, ide számíthatjuk bátran a középiparnak is tulnyomó részét, oly tényezője egy modern közgazdasági államnak, a melynek fenntartása nemcsak eminenter elsőrangú államkérdése minden országnak. Így tehát igaz fontosságú a vele való beható foglalkozás, és kutatva a már jelzettek felfogás és meggyőződés okát, arra a jelenségre bukkanunk, hogy a kisiparnak jövőjét egyedül csak az egyéniparban látjuk, t. i. abban az iparban, a melynek készítményeire a kisiparos, kézműves ügyességével, találékonyságával, tájékozottságával, és a mindenkor gyorsan változó igényekhez való precíz hozzásimulásával a maga egyéniségét, a maga egyéniségének munkáját tudja készítményeire rányomni

Hogy azonban a kisipar is ezen fokozott intelligenciát követelő irány-

nak megfelelőhessen, a kisipari jövőgenerációjának nevelésére már ma különös gondot kell fordítanunk, értjük ezalatt nemcsak a szakmájába vágó összes munkák, szükségleti cikkek, mellékárúk, hozzávalók, gépek stb. ismeretét, hanem különösen a lehető legmagasabb tökély elérését szakmájában, mert csak az ilyen felett rendelkező, lesz képes azután egyéni ipart produkálni, azaz iparában oly készítményeket előállítani, a melyben egyéniségének izlése, kitűnősége és előállítási módja domborodik ki, jut érvényre, kifejezésre.

Önálló, észszerű intézkedés, a helyzet és az igényeknek nyomban való felismerése, izlés és az ipari ismeretek lehető tökéletes bírása, azok az elengedhetlen kellékek, a melyek nélkül a jövő kisipara érvényesülni, boldogulni, létezhetni sohasem fog.

Tévhit az továbbá, hogy a modern kisiparosoknak nem kell egyebet tudnia, mint csak a szakbavágó munkát jól elvégezni; tény az, hogy ez ugyan elsőrangú fontosságú dolog, sőt nem vitázható az sem, hogy ez az alapja minden reusálni akaró kisiparos létezési lehetőségének, de mit ér minden ipari tudása, készítménye és izlése, ha nem tudja kiszámítani, s pontos köny-

velés híján nem képes megálapítani, a költségek, az üzemiadások, a nyersárúk, hozzávalók, gépelhasználás stb. összegezésével előálló beszerzési önköltséget, a mely a versenyképességre való tekintettel, ugyancsak eminenter fontossággal bír. Szükséges tehát, hogy a kisiparos jövő nemzedéke már kiképeztetésének legegységibb stádiumában is beleneveltessék nemcsak a becsületes, szorgalmas, törekvő és mindig tanulni kész iparos idiomájába, hanem a kereskedelmi élet szellemébe is.

Tisztába kell lennie minden iparosnak, mindezekon felül, ha nem dolgozik saját tőkével, hanem kölcsönpénzzel, hogy a pénz megszerzése mily költségekkel van egybekötve, számítania kell hitelével, viszont a kihitelezés elkerülhetlen tényének azon arányával, a melylyel okvetlenül és mulhatlanul számolnia kell, ha nem akar háttérbe szoríttatni a verseny által. Mindezek oly fontos tényezők, a melyeknek alapos megszívlelése nélkül még csak kilátás sincs arra, hogy a jövő kisipara létalapját biztosíthassa. De egyenesen veszedelmes, ha a kisipar minden parancsoló szükség nélkül magát az olcsó tömegárúk előállítására vetné, mert ha bizonyos cikkekben ma még képepek is kezdő nagy iparunkkal a

Kertész Lajos

fűszer- és csemege kereskedésében L é v á n,
naponta friss prágai sonka, hideg fel-
vágottak, virstlik, debreczeni és szepesi kolbászárúk.

versenyt felvenni, bizonyos, hogy a gyáripar természetes és mesterségesen is egyre szított fejlődésével, mindinkább és miniszélesebb körből fogja kiszorítani a kisipart, a melynek ilyenképen üdvös lesz jó eleve gondoskodni oly terrénüméről, a melyről a gyáripar nem képes a gyorsan változó ízlést az egyéni kívánalmaknak megfelelő igényeket, követni.

Mindezek nem felállítandó doktriner tanok, vagy elmékedési bölcselkedések, hanem egyes, a mindennapi gyakorlati életből leszűrt tapasztalatok, a melynek természetességét élénken illusztrálják azok a példák, a melyekben látjuk, hogy egy és ugyanazon szakmabeli iparos nagyrésze végső küzdelmét vívja meg, és lassanként feladva önállóságát, szolgálati szerződéses viszonyba kénytelen lépni a gyáriparral és alkalmazott minőségében kénytelen életét tovább tengetni, míg ugyanazon iparnak intelligensebb, modernebb elemei, a kik ez arany igazságokat felismerve, már alkalmazkodnak a változott viszonyok követelményeihez, részben modern tudásukkal, egyéni készítményeikkel, tisztesség és becsületességükkel, a modern kereskedelem és ipar összes segédeszközeinek lehető kihasználásával nemcsak megélhetésüket biztosítják, de gyarapodnak, fejlődnek, megerősödnek.

Nyelvünk védelme.

A második évtized tavaszán tömérdek új csira erjed a nemzeti élet evolúciójában. Európa tódul be Magyarországra, olyan rohamossággal, mely meghaladja a nemzeti lélek felszívó, befogadó, magához alakító erejét. A külső haladás túlszárnyalja a belső, szerves fejlődési képességet. A demografiai és gazdasági gyarapodás részben az eredeti etnikus jellem rovására van. Minél több lesz a statisztikai magyar, annál kevesebb az igazi, a tősgyökeres.

Ez a zökkenő átfomlódás forrong a magyar nyelvben is. A kigyezés óta új nyelvújítás folyik, Némileg ellenkező irányú mint a XVIII. század végén. Akkor szintiszta magyar emberek európaisították, gazdagították nyelvünket tudással és tudatosan, bár nem mindig sikeresen. Most felszínes magyarok tudatlansága és könnyelműsége fosztogatja a magyar nyelv ősi kincseit és ékteleníti törzsökös tisztaságát — fertelmes barbarizmusokkal.

A magyarul dadogó idegenek tömege, a nem magyar vérű és lelkű magyar írók, a hivatalok paragrafus-emberei, az üzleti világ számláló-gépei, az idegenből hajszolva ferdítő napi sajtó: tömérdek irdatlan idegenszerűséget csempésznek a nyelvbe, tukmálnak az irodalomra, hamisveretű nyelvpénzt hoznak forgalomba, helytelen analógiákkal félrevezetik a nyelvszokást. elharapódzott magyartalanságokkal megvesztegetik a megernyedt magyar nyelvérzékét.

Jött ment jövevényiszőlők gazdát kiverő vendégszók, vadidegen hangzású kifejezések garázdálkodnak a magyar nyelv házatáján.

Idegen szellemű szólásformák, szolgálat fordított szerkezetek, más lelkű népek gondolkodásmódjának majmoló utánzásai idegenszerűségek, magyartalanságok, barbarizmusok hamisítják meg a magyar nyelv szellemét és természetét, tesznek erőszakot szüzi tisztaságán, rágódnak élete gyökerén, senyvesztik velejét, fenyvegetik végpusztulásal igazi eredeti mivoltát.

Éktelen gyom, dudva, burján giz-gaz veri fel a magyar nyelv nyájas virágoskertjét. Fatyuhajtások, búja élősdik sorvasztják a nyelv gyümölcsösét. Irtani gyomláni, nyesegetni kell, különben sivar avarrá silányul a nemzet termő talaja. Mint az átok-hinár lepi el az idegenségek békanyála a magyar nyelv kristálytükrét, hogy már nem tükröződik benne tisztán a magyar géniusz verőfényes ege.

A magyar faji ösztön már szinte csak a nép alsóbb rétegeiben eleven. A műveltek nyelvérzéke tompul. Közöny, fásultság zsbibasztja meg a nemzeti érzést. A nemzetközies megtagadják a nemzeti szellem jogait. A holnapokot nem ismerik el a tegnapi nyelvét, a hagyomány formáit, a mult örökségét. A nagy modernség mellett zsgorodik az ősi mag, hanyatlak a magyar lélek.

Pedig, ha nem is kizárólagosan, mégis első sorban nyelvében él a nemzet. Az alkotmány mellett a nyelv a nemzeti lét gyökere és koronája, az ősi hagyományok alakja és tartalma, a multak szent ereklyéje, a nemzet legbecsesebb kincse, értékesebb minden vagyonnál. Alkotmányunkat idegen erőszak kobozza el félezred óta, vagyonunkat idegenek harácsolják századoktól fogva. Nyelvünket pedig, mely minden gazdasá-

TÁRCZA

Levél a falumba.

I

(Beteg barátomhoz.)

Borongó lelked réme tűnédez,
Betegszobád hogy néma s semmi nesz
Nem háborítja csendes alkonyod,
Amint fáradt pilláid lehunyor.
Magszüntek immár súlyos jajjaid
Szeretteidnek s békén alhatik
A kedves nővér és a jó apa,
Hervadó léted édes vigasza.
Kívól hívénk, hogy napja alkonyult:
A halál árnya esendben éronult,
S az élet eskója újra arcon,
S én boldogan sírok . . . s imádkozom . . .

Mért is vágytál már a sírba le?
Hisz' még hátra van élted jobb fele!
Hová ragadtak képzelgéseid?
Hogy önkézzel háztól lépteit
A gyors halálnak — sokszor esztelen —
Mely mindnyájunknál ügyis megjelen,

Ha ember éltünk pálya-réget ér
S öröndtünk is a szenvedésekér'.
Te még ifjú vagy, néked élni kell
A lélek tiszta, szent örömmel!

Az öröm eddig, mely nálad honolt,
— Hűdeg öröm és boldogság-érezem —

A szívben ennél édesebb terem!
Szívédbe nézz! az boldogság hona,
Ki boldogságért hittet tör oda.

Emlékszel-e a multra vissza még?
Hisz van emléked néked is elég! —

Mily vígan éltük együtt át egy év,
Minden gondjaid s bánatjaid estrejn!

Nem volt bán abba', nem öngyilkolás,
Kétség'bésös: csak a felbuzdulás:

Testőröl mámor, lélekkiüzedem
Nem volt közöttünk még akkor jelen.

Az élet állott mindkettünk előtt:
Volt önbizalmad, serkenő erőd!

Haladt az év s az élet boldogan,
Boldogabban még, mint ahogy ma van . . .

Nem voltak akkor fényes álmaid,
S — nem is viselted csalódásait . . .

Szived nyugodt volt. (Nem úgy mint nekem . . .
De így édes az életküzedelem!)

Szelíd álma volt lelkednek csupán . . .
S te megnyugodtál elünte után,

Mint nyári éjre ha feljö a nap
S a titkos árnyak messze szállanak.

Pedig — lásd, hogyha ifjú lelkeket
Az élet árja akkor eltemet:

Nem fog kikelni e sírból soha
Se boldogság, se a remény kora.

Tarasz volt . . . tél lett . . . lelked elborult . . .
Vigóság, egészség, mind üledbe hullt:

Körágyadon a szeretet viraszt
S reményt táplál. — És te nem érzed azt?

Vigasztalodj! s lelkedbe' béke száll
Az apa — s testvér hő imáinál:

Békével éledsz új életre fel,
— Csak meg ne ved! — Isten segélyével.

S siess Arlóba! Enyhe napsugár,
Balsamos lég és hűs ligetje vár,

Hol új élet kél az elélt tagon
S megtérsz üdülve, frissen, gazdagon!

— Emlékezz csak szeretve vissza a
Gyermekévek mult boldogságára

S keresd, mi akkor boldogít téve
S az legyen élted szívétneke:

Helyes úton haladj, üdvödnék élj
S ne legyen rajtad úr a szenvedély!

Magyar vigasság, nótás dárúd
Csak fűszerez s nem ételed való.

gunknál drágább mimmagunk tesszük az idegenség prédájává. Ez valóságos szellemi öngyilkosság, erkölcsi hazaárulás.

Nyelvünk védelme valóságos lelki honvédelem. A szellemi szabadságnak is vannak bátor bajnokai. A névtelen hősök, a magyar nép százezrei, akik épen, romlatlanul megőrizték az elődök nyelvét. Az ihletett alkotók, az igazán magyarul író magyar írók és költők, Petőfi és Arany követői, akik természetes szerves fejlődéssel gazdagítják, nemesítik a nyelvünket. És a tudós vezérharcosok, az újabb ortológosok, akik a nyelvtudomány, az elmélet fegyverével küzdenek az ősi nyelv jogaiért az idegen bitorlók ellen.

Emellett azonban némely laikusnak jóakaró hozzászólásaiban sok a naivság és több a buzgóság, mint a hozzáértés. A napi sajtó ebbeli népszerű közleményei pedig nem ritkán egyoldalúak, elfogultak, tudománytalanok. E téren még sok a tenni való.

Ujabbán két igen derék tanító-ember lépett a küzdők sorába, kettestvér: Borbély György a zalaegerszegi főgimnázium tanára és Borbély Sándor a váci orsz. siketnéma-intézet igazgatója. Már régebben bátran és kitartóan harcolnak, mindenik a maga körében a magyar iparvédelem ügyéért. Tudják és hűdítik, hogy csak a gazdaságilag független nemzet lehet igazán szabad és önnálló, hogy minden magyar embernek első sorban a maga háza küszöbén kell felállítani az önnálló vámterület sorompóit, s a maga erszényében kell megállapítani az önnálló nemzeti bankot.

Most a veszélyeztetett édes anyanyelv védelmére keltek a tudomány, a meggyőző-

dés, a lelkesedés fegyverével. A legszerencsésebb formát választották. A legközségesebb tehát egyszersmind legveszedelmesebb idegen és magyartalan szólásformák, kifejezések, szerkezetek, szóelrendezések közül bemutatnak vagy 150 szemenszedettet, kimutatják a magyar nyelv szellemével, természetével, törvényeivel ellenkező voltokat, érthetetlen, neveléses idegenségüket, rámutatnak törvénytelen származásukra, s megmutatják a helyes magyar kifejezéseket.

Nem száraz tudományossággal, nem nehezen érthető szakszerűséggel írt tanulmányok ezek, hanem népszerű könnyed stílusú tárcacikkek, érdekeltő, elmemozdító, élvezetes olvasmányok. De azért biztos nagy tudás szolgál alapul az igényteleneknek látszó fejtegetéseknek; ehhez járul úgyszólván kimerítő nyelvkészlet, ritka finom, szinte csalhatatlan nyelvérzék és éles megfigyelés, mely néha nyelvünk ismeretlen sajtáságos szépségeire, lappangó szubtilitására vet meglepő világot. A mindig érdekes és szellemes előadás majd vas logikával bizonyít, majd negédesen humorizál, majd az ironia, szatíra, szarkazmus, a jogos felháborodás, sőt néha a hazafias túlbuzgóság ostorával sújtja a bitorlókat, mindig meggyőződéssel, tehát meggyőzően és győztesen. Nemcsak az észhez szólnak e cikkek, hanem a szívhez is; nemcsak meggyőznek, hanem meghódítanak is. Élet, hév, lélek van bennök.

A könyvnek nagy nemes célzatai vannak. De nincs benne külső rendszeresség. Amint időnként felbukkannak az egyes témák, úgy ragadta meg azokat a szerző hazafias buzgalma. Így lett e fejtegetésekből egy testes könyv. Könyv, mely megérdemli, megkívánja

hogy minden művelt magyar ember elolvassa. Sőt meg is szerezze. Ezt azzal teszik lehetővé a szerzők, hogy rendkívül olcsóra szabták az árát. A 14 lnyvi könyv, melyet az „Első Váci Sajtó” kifogástalan szolidaritással, izlésesen és díszesen állított ki, csupán egy koronába kerül. A szerzők munkájukon kívül, tetemes anyagi áldozatot is szántak e műre, a szent cél nevében, az erköcsi siker érdekében és reményében. Hazafias cselekedetet mivel, aki támogatja őket ez üdvös szándékukban. Megrendelésre, illetőleg a vételárnak és 20 fillér postaköltségnek beküldése után bérmentve küldi meg a könyvet Borbély Sándor Vácról.

Még egy-két észrevétel. A könyv értékét emelte jeles írónk, Berczik Árpád programszerű bevezetése s idevágó érdekes cikke. Az a mintaszerű mód, amellyel ezt a nehéz és fontos feladatot megoldották a szerzők, kívánatossá teszi, hogy ilyen módon rendszeresen összefoglaló, kimerítő nagy munkában dolgozzák fel az idegenszerűségek és magyartalanságok egész anyagát. Tartalmánál, szelleménél és olcsóságánál fogva a „Nyelvünk védelme” különösen alkalmas arra, hogy tömegesen megszerezze a tanulók jutalmazására.

Meg vagyok győződve, hogy becsületes és hasznos dolgot mivelek, mikor a Borbély testvérek könyvét a legmelegebben ajánlom, mindazoknak, akiknek nem közömbös a nemzeti nyelv ügye.

Hermann Antal dr.

Követeljük mindenütt budafoki F. M. K. E. gyűjtőt.

S... ha úton sokszor terem virág:

Ne tépd le mind most, hadd legyen, mi rád

Később is hintsen édes illatot,

Öröm, ifjúság hogyha elhagyott.

Sebők János.

Hamisítások.

A napokban, hogy az országos eseményeket meghánytuk-vetettük, a politikát letárgyaltuk s a legujabb lévai eseményeket is magunk mögött hagyva, — az időjárásra terelődött a szóbeszéd — azon szomorkodtunk szívből, igazán — mert szomorkodni, búsulni azt nagyon tudunk, — hogy elszalad ez az egész tél anélkül, hogy csak valami telet is láttunk volna. Tessék; hogy itt van már a februárius is és egy-kettőre eljön az ibolyás márczius is, de az idén aligha lesz majd ibolyás, és az április annál-inkább szedi majd a göthösöket és az orgonák lila virága nem illatosítja be a Kákát. Már pedig az kár, nagy kár, mert a frissen illatozó orgona virág igen jó csalogató a májuseleji harmatos hajnalokon való sétálgatásokra, a

hegyen. A szegényt nagyon megbíálták. A hegyet. A Villa-sor elején — ha jól tudom, így keresztelték el a Káka kezdődését, az ott lakók; de még törvényesítve nincs és az apa is ismeretlen — lekopasztották az árokpartot. A hús esztendő szeretett, kedves ösmerőseimnek, a szép orgonabokroknak csak a helyük van meg. Ugyan. Még az sem. Mert a földet össze-vissza turkálták, forgatták és egy egész kis molót építettek ide, akárcsak a tengerpartra szokás, de persze oda nagyobb. Ámbár itt is, — lent az úton — egész tenger van úgy tavaszkor vagy ősszel, de csak sárbul, mi talán még sem olyan veszedelmes, mintha vízből volna. Különben én nem tudom, mert még vízből való tengert nem láttam.

Ám most veszem észre, hogy ehol-e, megint a Kákába kalandoztam el, mintha bizony már érezném a májusi koraregelek fűszeres illatát. Vagy az orgonáét. Hát bizony ezentul azért is messzebb köll járnom. Az pedig soká lesz, hogy ott újra illatozik az orgona virágja. Hiába: ránk, ostoba romantikusokra, csak ránk jár a rúd. Szomorúság mindenütt, szomorúság mindenben. Ámbár nagy-néha a sok szomorúságba

egy kis vidámság ha nem is éppen csordul, de csöppen, — mint éppen a multkor — mi arra jó, hogy a szegény ember el ne keseredjék végképpen.

Hogy úgy csepültük, vágtuk — közös erővel a kályha mellett, jó bor mellett — ezt a lucskos telet, hát gondolta, megijeszt és ránk vicsorította a fogát. És másnap az utcán Wilcsék polgártárs plakátjai kiabáltak le a falról, hogy menjünk korcsolyázni.

A piros-fehér-zöld zászlócska pedig olyan vidáman lingett-lengett a boltajtaja fölött, mintha csak együtt örült volna a gazdájával, amint lobogott, mintha csak azt lobogta volna ki, hogy no, hála Istennek, itt a jó, az igazi, hamisítatlan tél; nem olyan mint a tavali volt, mert az is csak olyan ráfogás volt, hogy az tél; — mondom — a kis zászlócska mintha csak ezt suhogta volna az emberek fülebe és roppantul büszkének látszott lenni, annyira fontosnak találta szerepét, mert ugylátszik tudta, hogy ő nagy örömet hirdet a lévai korcsolyázóknak, kik neki is kászálódtak az egészséges sportolásnak, de mire kiérték, hát elolvadt a jég. Hát nem kész gaudium ez?

HIREK.

— **Ezüstlakodalom.** Konkoly Thege Sándor hontszántói földbirtokos e héten ünnepelte boldog házasságának 25-ik évfordulóját. A szép és kedves családi ünnepélyen nagy számban vett részt Hontvármegye előkelősége is és vidám hangulatban éltették a közszeretben álló jubiláns házaspárt.

— **Doktor-avatas** Ifju dr. Eisenmann Oskár Eisenbaum Oskár kir. tanácsos fiát e hó 21-én a fővárosban, az orvosi tudományok doktorává avatták. Az új doktor atyja többéven át a lévai társadalom kedvelt tagja volt s jelenleg Sátoraljujhelyen pénzügyigazgató. A doktor-avataciónál Léváról jelen volt Deák Adolf igazgató tanító is, kinek az új doktor tanítványa volt.

— **Kinevezés.** Az igazságügy miniszter Závodszy Elemér újbányai járásbírói díjnyakot a puhói bírói székhez írnokká nevezte ki.

— **Uj gazdasági tudósító.** A földművelésügyi miniszter vármegyénk garamszentkereszti járására Temesváry Béla m. kir. erdőtanácsos, zsarnócai lakos a gazdasági tudósító tiszttel bizta meg.

— **Uj egyházmegyei főügyész.** Znamenák Sándor dr. halálával megüresedett esztergomi főegyházmegyei főügyészi állásra az illetékes hatóság dr. Persay Ferencz aranyosmaróti ügyvédet, vármegyénk tisztii főügyészét nevezte ki.

— **Vesztett kutya garazdalkodása.** E hó 22-én, vasárnap délután id. Rác Jónás bottka-utcai lakos kutyája megharapta Frankó Ferenczét, kit másnap Budapesre a Pasteőr intézetbe szállítottak. Rác Jónás a kutyát még azon nap lelőtte, s a megejtett boncolás megállapította a vesztettségét A

A nemzeti színű kis zászlócska másnap nagyon elszontyorodott, nem libegett, nem lobogott, hanem szomorúan rátekerődött a nyelére és úgy búslakodott, míg meg sajnálták és bevették és aztán a derék Wilcsék polgártársammal valószínűleg együtt szidták ezt a kiálthatatlan telet. Ámbár amilyen csöndes, rezignált embernek ösmernem őt, nem igen hiszem, hogy szóljon valamit, legföljebb ha csak magában morfondírozik, hogy úgy is a hamisítások idejét éljük, — a mikor semmitsem kap az ember tisztán — hát nem is olyan csuda, ha még a telet is meghamisítják. Összekeverik egy kis tavasszal. Én meg nagyon félek, hogy mi lesz majd avval a téllal, ami még megmaradt? Nem-e a tavaszunkat hamisítják meg vele?!

Kopernicky Cornél.

kutya, kóborlásaközben több kutyát megmart, de ezeket a hatóság kiirtatta s a biztonság szempontjából egyben elrendelte az ebzárlatot.

— **Az iparos-olvasókör közgyűlése.** Az iparos-olvasókör a napokban tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen az elnök évi jelentésének tudomásul vétele és a folyó évi költségvetés megállapítása után a tisztújítás a következőleg ejtett meg: elnök Czibulka Rezső, alelnök Csernák Izidor, titkár Dr. Kersék János, pénztáros Tatár István, könyvtáros Bakos Lajos, gondnok Szalai Vilmos. Számvizsgálók: Dr. Kersék János, Komzsik Lajos és Torma Lajos lettek. Ezenkívül 16 tagból álló választmányt is választottak.

— **Ujabb letartóztatás a bajkai ügyekben.** Króner Géza az aranyosmaróti törvényszék vizsgálóbírája csütörtökön kiszált Felsőváradon, hová a csendőrök Szabó Lajost is kikísérték, hogy előbbeni vallomása alapján a Csekey Dávidnál történt betörésből származó ékszerek után kutassanak. Szabó vallomása szerint az ékszereket becsomagolva, kötéssel egy karóhoz erősítve a Garamba eresztették be. A csendőrök alapos munkát végeztek, Császár Lajos kiskálnai őrmester a nagy hidegben teljesen levetkőzve, csupán az inget tartva magán kutatót a vízben, de eredmény nélkül, az ékszereket már nem találták meg. Meglehet, hogy a víz elsodorta, de az is lehetséges hogy a bandának még szabadon lévő tagjai újból elrejtették. Azt a feltevést, hogy a bandának még több tagja volt, igazolja az újabb letartóztatás is. Csütörtökön Magyar István felsőváradai molnárt a banda tagjainak vallomása alapján a csendőrség letartóztatta s Aranyosmarótra kísérte. — Meghatóan érdekes jelenet volt a felsőváradai községházánál Szabó Lajos találkozása a feleségével. Az asszony megaláztatásában s a viszontlátás örömeiben hol-sirt, hol meg nevetett. Szabó azonban a legjobb kedvvel tréfálgatott a fiatal asszonnyal, míg csak a csendőrök tovább nem vitték.

— **Ipartársulati közgyűlés.** A lévavidéki vendéglősök, korcsmárosok, szállodások és kávéos ipartársulata f. hó 24-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Léván, az új vigadó dísztermében. A közgyűlésen 70-80 tag vett részt, többen közülök a szomszédos Hontvármegyéből. A társulat egész évi működéséről szóló jelentés, melyet a választmány megbízásából dr. Balogh Sándor a társulat ügyésze, adott elő a társulat életrealóságáról tett bizonyosságot s fényesen dokumentálta a társulátnak az egyes tagok jogi és anyagi érdekeinek megóvása szempontjából is előnyös volt. A közgyűlés a tisztikarnak és a választmányának a társulat ügyeinek vezetéséért elismerő köszönetét nyilvánította. Tokody Imre, a társulat elnöke egy szép művi ezüst szívtartókat nyújtott át a társulat nevében dr. Balogh Sándornak, elismerésül annak a buzgó és önzetlen tevékenységnek, amelyet mint a

társulat ügyésze, annak érdekében kifejt. Végül a „Fogadó” című szaklap szerkesztőjének, Flór Győzőnek a közgyűlés bizalmát szavazott.

— **Tisztviselők lakbérmozgalma.** A lévai tisztviselők egyletének választmánya f. évi január 24-én ülést tartott, melynek eredménye, hogy az 1908 évben megindított lakbérmozgalom, mely városunkat magasabb lakbérössztályba kívánja soroztatni, újból felvetetett, ezért Holló Sándor elnök vezetésével küldöttség keresi fel a miniszterelnököt és a pénzügyminisztert. A küldöttségben Bajacsek János, Bódogh Lajos, dr. Heinrich Győző és Köveskúti Jenő választmányi tagok vesznek részt. A tisztviselők jogos ügyük érdekében br. Kürthy Lajos, vármegyénk főispánja, gr. Batthány Tivadar mint az állami tisztviselők egyletének elnöke továbbá Polónyi Géza és Holló Lajos országgyűlési képviselők támogatását is kéri. — Ehelyütt jegyezzük meg, hogy Pogány Virgil vezető kir. járásbíró a lévai tisztviselők szövetkezetének terjedelmes és nagy gonddal kidolgozott alapszabálytervezetét a választmány elé terjesztette, mely azt, a „Bars” című helyi lapban kinyomatni rendelte. Az elnökség az alapszabályok megvitatása céljából legközelebb közgyűlést hív össze.

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesítünk a Kabina szappangyár r. t. ama sikereiről, melyeket legújabbán kitűnő minőségű vegyítiszta Viaszszinszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével érte. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszinszappant a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **A tudományos előadások befejezése.** E hó 24-én volt a tanítóképző és a főgymnázium tanári kara által rendezett sorozatos tudományos előadások utolsója, amikor Sebők János a régi római társadalomról, Deák Miklós pedig a görög és római szobrászatról tartott rendkívül vonzó és tanulságos előadást. Az előadások élénkségét nagyban emelték a sikerült vetített képek. Az előadó tanárok mindannyia értékes munkát végeztek és valóban nagyban hozzájárult az általános műveltség és az ismeretek fejlesztéséhez, amiért méltán kiérdemelték a mindég szép számmal egybegyűlt hallgatóság hálás elismerését.

— **Lang központi kávéházban** január hó 30 és 31-ikén budapesti elite hölgy zenekar Rigó Mariska primásné Miskolczy K-Sándor zeneszerző uriprimás, Farkas L. a budapesti Royal orfeum volt karmesterének személyes vezetése mellett, esténként hangversenyt rendez. Szabad bemenet.

— **Anvaskönyvi bejegyzések:** Születések: Pásztor Károly, Spányó Julianna: Károly; Havetta István, Svecz Paulina, ikrek Pál és József; Szkladan János, Lehoczki Zsu-

zsanna: Pál. *Házasság*: ifj. Sinkovics János, Sztribula Teréz: rkath. ref. *Halálózás*: özv. Hajnal József 56 éves, önkéntes felakasztás. Sziróta Ilona 16 hónap, tüdőgyulladás. özv. Hlavács Tamás 55 éves, szerviszivbaj.

MULATSÁGOK

Dal és zeneestély. A Lévai Katolikus Kör művészek és műkedvelők közreműködésével február hó 2-án a városi vígadó termeiben, házalpja javára dal- és zeneestélyt rendez. Az estély műsora: 1. Gondolatok dalról, zenéről, felolvassa Köveskúti Jenő úr. 2. Benedek: A dal varázsa, szavalja Kozma Vilma k. a. 3. a) Matheson: Air, hegedűn játssza Némethy Ferenc úr, b) Popper: Gavotte, zongorán kíséri Antóny Károly úr. 4. Brahms: „Magyar táncok”, két zongorán játszó Schulpe Alfonz né urnő és Belcsák László úr. 5. Ábrándok, áriák, harmóniumon játssza Dr. Herbst Károly úr. 6. a) Godard: Adagio pathétique, b) Tschai-kovszky: Panasz, c) Kreisler: Rosmarin, hegedűn játssza Némethy Ferenc úr, zongorán kíséri Antóny Károly úr. 7. Raff: Polka de la Rein, zongorán játssza Antóny Károly úr. 8. Tokody: Népszámlálók dala, cigányzene-kísérettel éneklő a műkedvelők vegyeskara.

A Kereskedő ifjak jelmez estélyére a meghívókat a napokban küldték széjjel és kéri mindazokat, akik esetleg meghívót nem kaptak volna, s arra igényt tartanak, forduljanak a kereskedő ifjak társulatához, (Takarék pénztár épület) hol a rendezőség esténként állandóan permanenciában van. Azonban a közönséget ez uton is tisztelettel meghívják. (Jelmez nem kötelező.)

Az oroszai cukorgyár iparos alkalmazottai február 4-én a gyári kázinó összes termeiben rendezik szokásos farsangi táncmulatságukat

— **Az Izr. Nőegylet mulatsága.** A lévai izraelita nőegylet a farsang záradékául tartja meg szokásos farsangi mulatságát. Mint értesülünk, ez a szezon legfényesebb mulatságának ígérkezik, mivel a rendezőség a baba-tündér táncgyuleget adhatja elő, amelyben több mint hatvan személy fog szerepelni.

A tanítóképző hangversenye. Az állami tanítóképző intézet február hó 25-én táncdal egybekötött nagy hangversenyt rendez. Idejekorán értesítjük a közönséget, hogy a kedélyesnek ígérkező mulatságról jó előre tudomása legyen, hogy arra előkészületeit is megtehesse.

— **A Zseliz és vidéke ipartársulata** február 18-án a nagyvendéglő összes termeiben táncmulatságot rendez.

A Szanatórium Egyesület tancestélye. A József kir. herceg szanatórium egyesület lévai bizottsága február hó 18-án műkedvelői előadással egybekötött jótékony célú tancestélyt rendez, melynek iusza jövedelme felerészben a lévai kórházra, felerészben pedig a Bars megyében felállítandó tüdőbeteg gondozó intézet javára lesz fordítva. A rendezőség az estély sikerének biztosítása érdekében a legmesszebbmenő előkészületeket megtette s állandóan dicséretes buzgólkodást fejt ki. Mi pedig értesülésünk szerint örömmel jelenthetjük, hogy a fényes estély iránt meggyezerte nagy az érdeklődés

Termény-piacz árak a szerdai hetivásárról. (Árak métermázsánként értendők)

Tengeri	12 — — 12.40
Búza	20.80 — 21 —
Rozs	15 — — —
Árpa	17 — — 17.60
Zab	17 — — 17.60
Bab	19 — — —

Korona értékben

Szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Jégyárakat, hűtőberendezéseket

a **BORSIG cég** kitűnően bevált ammóniák, vagy kénessav kompressziós rendszerek szerint, valamint

teljes vágóhídi berendezéseket

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLICK -féle vasöntőde és gépgyár r.-t.

Budapest. Váci-ut 45—47. sz.

TELEFONSZÁMOK:

74—76., 74—77. és 98—58. (Interurban!)

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

Árverési hirdetmény.

Nagykoszmály község képviselő testületének f. évi január hó 13-án 1 számú határozatához képest ezennel közhírré tétetik, a hogy község mint erk. test. tulajdonát képező és italmérési jogosultsággal egybekötött kocsma épületet f. évi február hó 6-án d. e. 10 órakor a községi irodában tartandó nyilvános árverésen az 1912 évi január hó 1-től 1917 évi december hó 31-ig terjedő 6 évre haszonbérbe adadni fog.

Kikiálltási ár 600 korona, bánatpénz 200 korona. Az árverési feltételek Nagykoszmály község birájánál megtekinthetők.

Kelt Nagykoszmály 1911 jan. 15.
Paul Ferenc Salaváry Jónás
jegyző. bíró.

Új bérkocsi vállalat.

Tisztelettel értesitem Uraságodat, hogy Léván, Kossuth-utca 13. sz. alatt 1911. február hó 1-én

Bérkocsi (fiaker) vállalatot nyitok.

Alázatos kérésem azzal támogatom, hogy éveken át Báró Révay urnál voltam ilyen minőségben alkalmazva, és iparkodni fogok mindig pontosan és lelkiismeretesen a t. utasokat kiszolgálni.

Kérem b. pártfogásukat és maradok alázatos tisztelettel
Belányi József

Tavaszi ültetésre

Gyümölcsfa-ajtványok, diszcsérjék, diszcsorfák, a legnemesebb fajokban kiváló szép

és erőteljes példányokban, kaphatók:

Öfensége József Főherczeg úr

Kistapolcsányi (Bars megye) kertészetében.

SZÉN

Koks, Briket, Antracit
szükségletét

a pontos szállítás érdekében későbbi határidőkre már most feladni kérem.

Radnay Károly

Budapest, Nagymező-utca 13. sz. I emelet

Telefon 164. 75—26. 26—27. Sürgőnyelcim: Antracit, Budapest.

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Távíratcím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGYE.)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitünő minőségű és

„ACZÉLSÖR“

név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{8}$ l, $\frac{1}{4}$ l és $\frac{1}{2}$ l. hordókban
és 0.5, 0.7 L palaczkokban

Léván és vidékén egyedüli elárusító:

Weil Jakob

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

▶ Pártoljuk a megyei ipart! ◀

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, ugymint valódi **briliáns ékszereket, amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst disztárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, aczél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polirozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számíttatnak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

órák és ékszerész.

Alabaster levélpapír

a jelenkor legfinomabb papírja

Élegáns alak 1 doboz 4. kor.

Gentei alak 3. kor.

Uti alak 3. kor.

Ősi alak 2. kor.

Minden doboz 50 levélpapírt és 50 borítékot tartalmaz. Egyedüli raktár

Schule papíráruház Léva

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos (Berger) Henrik cukrászdájában — Léva, Mártonffy-u. 2.

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek!

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldök a vidékre is.

Allandóan friss hab tejszín kapható.

Legujabb női bál kelmek, hozzávaló diszek, selyem
és gáze-scharpok, továbbá férfi frak és smoking
. . . ingek, keztyük és nyakkendők . . .

igen jutányos áron kaphatók:

Holzmann Bódog divatárúházában

a „Városi-vigadó” palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb;
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel.

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal

személyesen teszem tiszteletemet.

Elsőrendű

POROSZ KŐSZÉN
és **PIRSZÉN (COKS)**

helyben házhoz szállítva kapható

Róth K. vaskereskedésében
Léván, a Kossuth Lajos-téren
Építési anyagok, román és
portlant cement nagy raktára.

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa, poroszszen, pirszen
rendeléseket elfogad és
házhoz szállít:

BRAUN JÓZSEF ÉS FIA

(Honvéd-uteza, Wertheimer-ház.)

Minden takarékos házi-
asszony saját érdeke

SIRIUS

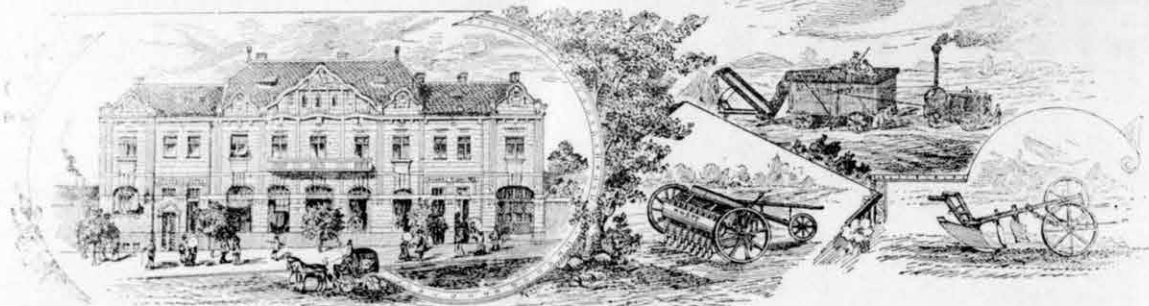
fém tisztító szerrel tisztítani,
amely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere.

Kapható minden jobb üzletben. Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyára, Budapest

Kapható Engel József és Fia és Blum Gyul acégeknel Léva.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

Elejétől végig egyforma

és tisztá lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében fölülmulhatatlan magyar gyártmányu

„Hungária” írógépszalag

AZ ÖSSZES RENDSZERŰ GEPEKHEZ.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlv.

gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyára Budapest.

LERAKATOK BUDAPESTEN:

Gereben Béla, VI., Andrassy-út 1. Oliver írógép VI., Teréz-körút 8. Ujlaki Béla, V., Sas utca 24. szám. Kovács A. és Társa, Váci-utca 22. Sándor és Társa, IV., Párisi-u. 5. Schoth H. és Donáth Andrassy-út 53. Monarch írógép vezérképviselete Semmelweis u. 14. Thein Lipót, V., Szabadság-tér 4. Lukács Rezső, VI., Gyár-utca 13. Wollák és Társa, V., Alkotmány utca 19.

Léván SCHULCZ IGNÁCNÁL.

Eladó ház. Hat szoba három konyha, előszobával és a hozzávaló mellékhelyiségekkel: az udvarban egy tágas helyiséggel, kitűnő borpincével és szőlős kerttel elutazás miatt szabad kézből eladó. A ház bérbe adva jól jövedelmez; — teljesen jó karban van.

WEISZ SIMON

NÖRINBERGI- ES ROVIDÁRÚ NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETOFI-UTCZA.

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Üzlet áthelyezés!

Butor üzletem, kárpitos és asztalos műhelyem

1910. május 1-től a Wertheimer-féle házba Bati-utca 1. szám alá helyeztem át.

Kérem az igentisztelt vásárló közönséget, hogy vállalatomat továbbra is támogatni szives legyen. — Raktáron vannak a legmodernebb berendezések, melyek saját asztalos műhelyemben készülnek

teljes tisztelettel

Steiner József

butorkereskedő, kárpitos és asztalos